

Disclosure &
Barring Service

Gweithgaredd a reoleiddir gydag oedolion yng Nghymru

Ymwadiad: Nid cyngor cyfreithiol yw hwn. Os oes arnoch angen help i sicrhau eich bod yn cydymffurfio â'r gyfraith, dylech siarad â chyngorydd cyfreithiol.

Beth yw gweithgaredd a reoleiddir?

Gweithgaredd a reoleiddir yw gwaith na ddylai unigolyn sydd wedi'i wahardd ei wneud. Fodd bynnag, **nid yw'n cynnwys** unrhyw weithgaredd a wneir yn ystod hynt perthnasau teuluol, a pherthnasau personol, anfasnachol.

Mae oedolyn yn golygu unrhyw unigolyn 18 oed neu'n hŷn.

Bydd ond angen i chi gynnal unrhyw un o'r gweithgareddau unwaith i fod mewn gweithgaredd a reoleiddir gydag oedolion.

Os ydych chi'n cyflogi rhywun i wneud gwaith sy'n weithgaredd a reoleiddir gydag oedolion, gallech ofyn am **dystysgrif DBS Fanylach gyda gwiriad ar y rhestr waharddedig ar gyfer oedolion.**

Pan fyddwch yn gofyn am dystysgrif DBS i asesu rhywun i gynnal gweithgaredd a reoleiddir gydag oedolion, bydd hyn yn golygu eich bod yn ddarparwr gweithgaredd a reoleiddir (RAP) sy'n cyflwyno rhwymedigaethau o dan Ddeddf Diogelu Grwpiau Hyglwyf 2006.

Beth yw'r rhwymedigaethau hyn?

Fel darparwr gweithgaredd a reoleiddir mae gennych ddyletswydd gyfreithiol i gyfeirio unigolyn i'r DBS pan gaiff amodau perthnasol eu diwallu. Dyma'r amodau:

- byddwch yn tynnu caniatâd yn ôl i unigolyn gyfranogi mewn gweithgaredd a reoleiddir gyda phlant ac/neu oedolion. Neu byddwch yn symud yr unigolyn i faes arall o waith nad yw'n weithgaredd a reoleiddir. Mae hyn yn cynnwys sefyllfaoedd pan fydddech wedi cymryd y camau uchod, ond lle cafodd yr unigolyn ei ail-leoli, neu ble gwnaeth ymddiswyddo, ymddeol, neu adael.

Ac rydych yn meddwl bod yr unigolyn wedi cyflawni 1 o'r canlynol:

- ymddwyn mewn modd perthnasol mewn cysylltiad â phlant ac/neu oedolion. Mae gweithred neu ddiffyg gweithredu wedi niweidio plentyn neu oedolyn neu ei roi mewn perygl neu niwed neu;
- mae unigolyn wedi diwallu'r prawf niwed mewn cysylltiad â phlant ac/neu oedolion. E.e. ni fu unrhyw ymddygiad perthnasol ond mae risg o niwed i blentyn neu oedolyn yn dal i fodoli, neu
- mae unigolyn wedi cael rhybudd neu euogfarn ynghylch trosedd perthnasol (gwaharddiad awtomatig naill ai gyda neu heb yr hawl i wneud sylwadau)

Sut allaf wneud atgyfeiriad?

Rydym yn derbyn atgyfeiriadau a wneir gan ddefnyddio ein furflen atgyfeirio ar-lein neu drwy'r post (papur).

Y naill ffordd neu'r llall, gofynnir i chi ddarparu gwybodaeth benodedig. Mae hon yn wybodaeth mae'n rhaid i chi ei darparu yn ôl y gyfraith, os oes dyletswydd arnoch chi i atgyfeirio neu os ydych yn un o'r unigolion/cyrff hynny mae'n ofynnol yn ôl y gyfraith iddynt ddarparu gwybodaeth ar gais. Dylech fod yn ymwybodol y gallai'r ddyletswydd gyfreithiol i ddarparu gwybodaeth benodedig fod yn gymwys os ydych wedi gwneud atgyfeiriad i'r DBS neu peidio.

Mae'n bwysig eich bod yn rhoi cymaint o wybodaeth berthnasol inni ag y gallwch. Mae'r DBS yn dibynnu ar ansawdd y wybodaeth a ddarperir i ni. Ni ddisgwylir i chi ddarparu gwybodaeth nad oes gennych fynediad iddi. Fel rhan o'r broses i benderfynu a ddylai unigolyn gael ei roi ar restr waharddedig, gellir defnyddio unrhyw wybodaeth yn eich atgyfeiriad gennym a gellid ei datgelu i'r unigolyn a atgyfeiriwyd neu i bartïon eraill.

I gael rhagor o help ag atgyfeiriadau

Gallwch ein ffonio ar 03000 200 190 neu gallwch weld y siart llif atgyfeirio yn www.gov.uk/government/publications/dbs-referrals-referral-chart

Gweithgareddau a reoleiddir gydag oedolion yw:

- Darparu gofal iechyd gan, neu o dan gyfarwyddyd neu oruchwyliaeth, gweithiwr proffesiynol gofal iechyd a reoleiddir
- Darparu gofal personol yn cynnwys:
 - cymorth corfforol â bwyta, yfed, defnyddio'r toiled, ymolchi, defnyddio'r bath, gwisgo, gofal y geg neu ofalu am groen, gwallt neu ewinedd i oedolion na allant wneud hynny ar eu pen eu hunain oherwydd oedran, salwch neu anabledd

- annog ac yna goruchwyllo â bwyta, yfed, defnyddio'r toiled, ymolchi, defnyddio'r bath, gwisgo, gofal y geg neu ofalu am groen, gwallt neu ewinedd i oedolion na allant benderfynu i wneud hyn iddynt hwy eu hunain oherwydd oedran, salwch neu anabledd
- hyfforddi, cyfarwyddo, darparu cyngor neu ddarparu cyfarwyddyd ynghylch sut i roi cymorth corfforol i oedolyn â bwyta, yfed, defnyddio'r toiled, ymolchi, defnyddio'r bath, gwisgo, gofal y geg neu ofalu am groen, gwallt neu ewinedd i oedolion na allant wneud hyn ar eu pen eu hunain oherwydd oedran, salwch neu anabledd
- Darparu gwaith cymdeithasol gan weithiwr gofal cymdeithasol i oedolyn sy'n gleient neu'n gleient posibl
- Cynorthwyo oedolyn na all ymdopi ei hunan oherwydd ei oedran, salwch neu anabledd gyda rhedeg eu cartref â'r gwaith beunyddiol o redeg ei gartref mewn perthynas â:
 - rheoli arian parod yr oedolyn;
 - talu biliau'r oedolyn;
 - siopa.

- Cymorth wrth gynnal materion yr oedolyn ei hunan, pan:
 - fydd atwerneiaeth barhaus yn cael ei chreu
 - bydd atwrneiaeth barhaus wedi'i chofrestru neu byddid wedi ymgeisio amdani
 - bydd y Llys Gwarchod wedi gwneud gorchymyn mewn cysylltiad â gwneud penderfyniadau ar ran yr oedolyn
 - penodir eiriolwr iechyd meddwl neu allu meddyliol annibynnol
 - darperir gwasanaethau eirioli annibynnol
 - penodir cynrychiolydd i dderbyn taliadau budd-dal ar ran yr oedolyn.

- Symud oedolion i, o neu rhwng gofal iechyd, gofal personol a/neu wasanaethau gwaith cymdeithasol nad ydynt yn gallu eu symud eu hunain oherwydd eu hoedran, salwch neu anabledd

- Rheolaeth neu oruchwyliaeth o ddydd i ddydd ar unrhyw un sy'n cynnal y gweithgareddau uchod.

- Swyddogaethau arolygu os bydd yr arolygu yn ymwneud â gwasanaethau cymdeithasol, gofal, triniaeth neu therapi ar gyfer oedolion ac os bydd yn rhoi'r cyfle i gysylltu â'r oedolion hynny, ar gyfer y canlynol:
 - Mae angen i asiantaethau Cymru gael eu cofrestru o dan adran 11 Deddf Safonau Gofal 2000
 - Mae angen i unigolion yng Nghymru gael eu cofrestru o dan Ran 2 Deddf Safonau Gofal 2000
 - Cyrff GIG Cymru

- Unrhyw un, heblaw am awdurdod lleol, sy'n darparu gwasanaethau cymdeithasol awdurdod lleol yng Nghymru
- Comisiynydd pobl hŷn Cymru neu'r dirprwy Gomisiynydd pobl hŷn Cymru

Mae rhagor o wybodaeth ar gael ar wefan DBS. Efallai bydd y tudalennau dilynol yn ddefnyddiol ichi.

www.gov.uk/find-out-dbs-check

www.gov.uk/government/publications/dbs-workforce-guidance

Mae gwybodaeth ynghylch gweithgaredd a reoleiddir gyda phlant hefyd ar gael gan yr Adran Iechyd (DH).

Disclosure & Barring Service

Contact

General enquiries: customerservices@db.s.gsi.gov.uk

Corporate relations: communications@db.s.gsi.gov.uk

Telephone: 03000 200 190

Welsh Language: 0300 200 191

Minicom: 03000 200 192

International: +44 151 676 9390

Website: www.gov.uk/db.s